

საქართველოში ძალაშია 1996 წლის 12 დეკემბრიდან

## **კონვენცია გადაშენების პირას მყოფი ველური ფაუნისა და ფლორის სახეობათა საერთაშორისო ვაჭრობის თაობაზე**

ხელშეკრულების დამდები სახელმწიფოები აღიარებენ, რომ ველური ფაუნა და ფლორა თავისი მრავალრიცხოვანი, მშვენიერი და სხვადასხვაგვარი ფორმით წარმოადგენს დედამიწის ბუნებრივი სისიგემის შეუცვლელ ნაწილს, რომელიც დაცული უნდა იყოს თანამედროვე და მომავალი თაობებისათვის.

აღიარებენ ველური ფაუნისა და ფლორის სულ უფრო მზარდ ფასეულობას ესთეტიკის, მეცნიერების, კულტურის, დასვენებისა და ეკონომიკის თვალსაზრისით.

აღიარებენ, რომ ხალხი და სახელმწიფოები არიან და უნდა იყვნენ თავიანთი ველური ფაუნისა და ფლორის საუკეთესო დამცველნი.

აღიარებენ, რომ საერთაშორისო თანამშრომლობა აუცილებელია ველური ფაუნისა და ფლორის მოგიერთ სახეობათა დასაცავად საერთაშორისო ვაჭრობაში მათი უზომო ექსპლოატაციისაგან.

და დარწმუნებულნი არიან ამ მიზნებისათვის სათანადო ზომების მიღების გარდუვალ აუცილებლობაში, შეთახმდნენ შემდეგზე:

### **მუხლი I განსაზღვრა**

წინამდებარე კონვენციის მიზნებისათვის, თუ ამრობრივად სხვა მნიშვნელობას არ საჭიროებს:

ა) „სახეობა“ ნიშნავს ნებისმიერ სახეობას, ქვესახეობას ან მის გეოგრაფიულად განკერძოებულ პოპულაციას.

ბ) „ნიმუში“ ნიშნავს:

(1) ნებისმიერ ცხოველს ან მცენარეს, ცოცხალს ან არაცოცხალს;

(2) ცხოველთა მიმართ:

I და II დანართში შეგანილი სახეობისათვის-ნებისმიერ ადვილად გამოსაცნობ ნაწილს, ან მის დერივაცს, ხოლო III დანართში შეგანილი სახეობისათვის-ნებისმიერ ადვილად გამოსაცნობ ნაწილს, ან მის დერივაცს, რომლებიც მითითებულია III დანართში ამ სახეობებთან დაკავშირებით.

(3) მცენარეთა მიმართ: I დანართში შეგანილი სახეობებისათვის ნებისმიერ ადვილად გამოსაცნობ ნაწილს, ან მის დერივაცს, ხოლო II და III დანართებში შეგანილი სახეობებისათვის, ნებისმიერ ადვილად გამოსაცნობ ნაწილს ან მის დერივაცს, რომლებიც მითითებულია II და III დანართებში ამ სახეობებთან დაკავშირებით.

გ) „ვაჭრობა“ ნიშნავს ექსპორტს, რეექსპორტს, იმპორტს და ინტროდუქციას ზღვიდან.

დ) „რეექსპორტი“ ნიშნავს ნებისმიერი ნიმუშის ექსპორტს, რომელიც აღრე იყო იმპორტირებული.

- ე) „ინგროდუქცია ზღვიდან“ ნიშნავს სახელმწიფოში ნებისმიერი სახეობის ნიმუშის შეგანას, მოპოვებულს ზღვის გარემოში, რომელიც არ იმყოფება რომელიმე სახელმწიფოს იურისდიქციის ქვეშ.
- ვ) „სამეცნიერო ორგანო“ ნიშნავს ეროვნულ სამეცნიერო ორგანოს, რომელიც დანიშნულია 1X მუხლის შესაბამისად.
- ზ) „ადმინისტრაციული ორგანო“ ნიშნავს ეროვნულ ადმინისტრაციულ ორგანოს, რომელიც დანიშნულია 1X მუხლის შესაბამისად.
- თ) „მხარე“ ნიშნავს სახელმწიფოს, რომლისთვისაც წინამდებარე კონვენცია შევიდა ძალაში.

## **მუხლი II** **ძირითადი პრინციპები**

1. I დანართი შეიცავს ყველა გადაშენების პირას მყოფ სახეობას, რომლებითაც ვაჭრობა არახელსაყრელ გავლენას ახდენს ან შეიძლება მოახდინოს მათ არსებობაზე, ამ სახეობების ნიმუშებით ვაჭრობა განსაკუთრებით მკაცრად უნდა დარეგულირდეს, რათა შემდგომში საშიშროება არ შეექმნას მათ გადარჩენას და უნდა ნებადართული იქნას მხოლოდ განსაკუთრებულ შემთხვევაში.
2. II დანართი შეიცავს:
  - a) ყველა სახეობას, რომელთაც ამჟამად არ ემუქრება გადაშენების საშიშროება, მაგრამ შესაძლებელია აღმოჩნდნენ ამგვარი საშიშროების წინაშე, თუ ვაჭრობა ამ სახეობათა ნიმუშებით მკაცრად არ იქნება დარეგულირებული, რათა დაშვებულ არ იქნეს ისეთი გამოყენება, რაც შეუთავსებელი იქნებოდა მათ გადარჩენასთან.
  - b) სხვა სახეობებს, რომლებიც უნდა დარეგულირდნენ, რათა წინამდებარე პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტში ხსენებული ზოგიერთ სახეობათა ნიმუშებით ვაჭრობაზე შესაძლებელი გახდეს ეფექტური კონტროლის დაწესება.
3. III დანართი შეიცავს ყველა სახეობას, რომელიც ნებისმიერი მხარის განსაზღვრით ექვემდებარება რეგულირებას ექსპლუატაციის შემლუღვის ან აცილების მიზნით მისი იურისდიქციის ფარგლებში და რომელთა მიმართ აუცილებელია სხვა მხარეთა თანამშრომლობა ვაჭრობაზე კონტროლის განსახორციელებლად.
4. მხარეები ნებას რთავენ I, II და III დანართებში შეგანილ სახეობათა ნიმუშების ვაჭრობაზე, მხოლოდ წინამდებარე კონვენციის დებულების შესაბამისად.

## **მუხლი III** **I დანართში შეგანილი სახეობათა ნიმუშებით** **ვაჭრობის რეგულირება**

1. I დანართში შეგანილ სახეობათა ნიმუშებით ნებისმიერი ვაჭრობა ხორციელდება წინამდებარე მუხლის დებულებების შესაბამისად.
2. I დანართში შეგანილი ნებისმიერი სახეობის ნიმუშის ექსპორტისათვის საჭიროა ექსპორტზე ნებართვის გაცემა და წარდგენა.  
ნებართვა ექსპორტზე გაიცემა მხოლოდ შემდეგი პირობების შესრულებისას:
  - a) ექსპორტიორი სახელმწიფოს სამეცნიერო ორგანოს გამოაქვს დასკვნა, რომ ამგვარი ექსპორტი გადაშენების საფრთხეს არ უქმნის აღნიშნულ სახეობას.

ბ) ექსპორტიორი სახელმწიფოს ადმინისტრაციული ორგანო რწმუნდება, რომ მოცემული ნიმუში არ იყო შეგანილი ამ სახელმწიფოს კანონების დარღვევით, რომლებიც შეეხება ფლორის და ფაუნის დაცვას.

გ) ექსპორტიორი სახელმწიფოს ადმინისტრაციული ორგანო რწმუნდება, რომ ნებისმიერი ცოცხალი ნიმუში მომზადებული და გაგზავნილი იქნება იმგვარად, რომ მინიმუმამდე იქნება დაყვანილი დაზიანების, ჯანმრთელობისათვის საფრთხის შექმნის ან სასტიკი მოპყრობის რისკი.

დ) ექსპორტიორი სახელმწიფოს ადმინისტრაციული ორგანო რწმუნდება, იმაში რომ გაცემული იყო ამ ნიმუშის იმპორტზე ნებართვა.

3. I დანართში შეგანილი სახეობის ნებისმიერი ნიმუშის იმპორტისათვის საჭიროა იმპორტზე ან ექსპორტზე ნებართვის ან რეექსპორტზე სერტიფიკატის წინასწარი გაცემა ან წარდგენა. ნებართვა იმპორტზე გაცემა მხოლოდ შემდეგი პირობების შესრულების შემთხვევაში:

ა) იმპორტიორი სახელმწიფოს სამეცნიერო ორგანოს გამოაქვს დასკვნა, რომ ასეთი იმპორტი არ უქმნის აღნიშნულ სახეობას გადაშენების საფრთხეს.

ბ) იმპორტიორი სახელმწიფო სამეცნიერო ორგანო რწმუნდება, რომ ცოცხალი ნიმუშის სავარაუდო მიმღებს გააჩნია სათანადო პირობები ნიმუშის შენახვისა და მოვლისათვის.

გ) იმპორტიორი სახელმწიფოს ადმინისტრაციული ორგანო რწმუნდება, რომ ნიმუში გამოყენებული არ იქნება კომერციული მიზნებისათვის

4. I დანართში შეგანილი სახეობის ნებისმიერი ნიმუშის რეექსპორტისათვის საჭიროა რეექსპორტზე სერტიფიკატის წინასწარი გაცემა და წარდგენა. სერტიფიკატი რეექსპორტზე გაცემა მხოლოდ შემდეგი პირობების შესრულებისას:

ა) რეექსპორტიორი სახელმწიფოს ადმინისტრაციული ორგანო რწმუნდება, რომ მოცემული ნიმუში იმპორტირებული იყო ამ სახელმწიფოში წინამდებარე კონვენციის დებულებების შესაბამისად;

ბ) რეექსპორტიორი სახელმწიფოს ადმინისტრაციული ორგანო რწმუნდება, რომ ნებისმიერი ცოცხალი ნიმუში მომზადებული და გაგზავნილი იქნება იმგვარად, რომ მინიმუმამდე იქნას დაყვანილი დაზიანების, ჯანმრთელობისათვის საფრთხის შექმნის ან სასტიკი მოპყრობის რისკი.

გ) რეექსპორტიორი სახელმწიფოს ადმინისტრაციული ორგანო რწმუნდება, რომ გაცემული იყო ნებართვა ნებისმიერი ცოცხალი ნიმუშის იმპორტზე.

5. I დანართში შეგანილი სახეობის ნებისმიერი ნიმუშის ინგროდუქციისათვის საჭიროა სერტიფიკატის წინასწარი გაცემა იმ სახელმწიფოს ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ, რომელიც აწარმოებს ინგროდუქციას. სერტიფიკატი გაცემა მხოლოდ შემდეგი პირობების შესრულებისას:

ა) სახელმწიფოს სამეცნიერო ორგანოს, რომელიც აწარმოებს ინგროდუქციას, გამოაქვს დასკვნა რომ ამგვარი ინგროდუქცია არ უქმნის ამ სახეობას გადაშენების საფრთხეს;

ბ) სახელმწიფო ადმინისტრაციული ორგანო, რომელიც აწარმოებს ინგროდუქციას რწმუნდება რომ მომზადებული ნიმუშის სავარაუდო მიმღებს გააჩნია ნიმუშის შენახვის და მოვლის სათანადო პირობები;

გ) სახელმწიფო ადმინისტრაციული ორგანო, რომელიც აწარმოებს ინგროდუქციას, რწმუნდება, რომ ნიმუში გამოყენებული არ იქნება კომერციული მიზნებისათვის.

**მუხლი IV**  
**II დანართში შეგანილი სახეობათა ნიმუშებით**  
**ვაჭრობის რეგულირება**

1. II დანართში შეგანილი სახეობათა ნიმუშების ნებისმიერი ვაჭრობა ხორციელდება წინამდებარე მუხლის დებულებების შესაბამისად.

2. II დანართში შეგანილი ნებისმიერი სახეობათა ნიმუშების ექსპორტირებისათვის საჭიროა ექსპორტზე ნებართვის წინასწარი გაცემა და წარდგენა. ექსპორტზე ნებართვა გაიცემა მხოლოდ შემდეგი პირობების შესრულებისას:

ა) ექსპორტიორი სახელმწიფოს სამეცნიერო ორგანოს გამოაქვს დასკვნა, რომ ამგვარი ექსპორტი არ უქმნის აღნიშნულ სახეობას გადაშენების საფრთხეს;

ბ) ექსპორტიორი სახელმწიფოს ადმინისტრაციული ორგანო რწმუნდება, რომ მოცემული ნიმუში არ იყო შექმნილი იმ სახელმწიფოს კანონების დარღვევით, რომლებიც შეეხებიან ფლორისა და ფაუნის დაცვას;

გ) ექსპორტიორი სახელმწიფოს ადმინისტრაციული ორგანო რწმუნდება, რომ ნებისმიერი ცოცხალი ნიმუში მომზადებული და გადაგზავნილი იქნება იმგვარად, რომ მინიმუმამდე იქნას დაყვანილი დაზიანების, ჯანმრთელობისათვის საფრთხის შექმნის ან სასტიკი მოპყრობის რისკი.

3. თითოეული მხარის სამეცნიერო ორგანო აკონტროლებს როგორც ამ სახელმწიფოს მიერ II დანართში შეგანილ სახეობათა ნიმუშების ექსპორტზე გაცემულ ნებართვებს, ასევე ამ ნიმუშების ფაქტიურ ექსპორტს. იმ შემთხვევაში თუ სამეცნიერო ორგანო განსაზღვრავს, რომ ნებისმიერი ასეთი სახეობათა ნიმუშის ექსპორტი უნდა იყოს შემლუღული მოცემული სახეობის დაცვის მიზნით მთელ მის არეალში იმ დონეზე, რომელიც შეესაბამება სახეობის როლს ეკოსისტემაში, სადაც იგი გვხვდება, და უფრო მაღალ დონეზე იმასთან შედარებით, რომლის დროსაც აუცილებელი გახდება მოცემული სახეობის გადაგანა I დანართში, სამეცნიერო ორგანო შესაბამის ადმინისტრაციულ ორგანოს აძლევს რეკომენდაციებს მიიღოს სათანადო ზომები მოცემული სახეობის ნიმუშის ექსპორტზე ნებართვის გაცემის შეუზღუდავად.

4. II დანართში შეგანილი სახეობის ნებისმიერი იმპორტისათვის საჭიროა ექსპორტზე ნებართვის ან ექსპორტზე სერთიფიკატის წინასწარი წარდგენა.

5. II დანართში შეგანილი სახეობის ნებისმიერი ნიმუშის რეექსპორტისათვის საჭიროა რეექსპორტზე სერთიფიკატის წინასწარი გაცემა და წარდგენა. სერთიფიკატი რეექსპორტზე გაიცემა მხოლოდ შემდეგი პირობების შესრულებისას:

ა) რეექსპორტიორი სახელმწიფოს ადმინისტრაციული ორგანო რწმუნდება, რომ მოცემული ნიმუში იმპორტირებული იყო ამ სახელმწიფოში წინამდებარე კონვენციის დებულებების შესაბამისად;

ბ) რეექსპორტიორი სახელმწიფოს ადმინისტრაციული ორგანო რწმუნდება, რომ ნებისმიერი ცოცხალი ნიმუში მომზადებული და გადაგზავნილი იქნება იმგვარად, რომ მინიმუმამდე იქნას დაყვანილი დაზიანების, ჯანმრთელობისათვის საფრთხის შექმნის ან სასტიკის მოპყრობის რისკი.

6. II დანართში შეგანილი სახეობის ნებისმიერი ნიმუშის ზღვიდან ინგროლუქციისათვის საჭიროა სერთიფიკატის წინასწარი გაცემა სახელმწიფოს ადმინისტრაციული ორგანოს

მიერ, რომელიც აწარმოებს ინგროდუქციას. სერთიფიკატი გაიცემა მხოლოდ შემდეგი პირობების შესრულებისას:

ა) სახელმწიფოს სამეცნიერო ორგანოს, რომელიც აწარმოებს ინგროდუქციას, გამოაქვს დასკვნა, რომ ამგვარი ინგროდუქცია არ შეუქმნის მოცემულ სახეობას გადაშენების საფრთხეს.

ბ) სახელმწიფოს ადმინისტრაციული ორგანო, რომელიც აწარმოებს ინგროდუქციას, რწმუნდება, რომ ნებისმიერ ცოცხალ ნიმუშთან მოპყრობისას მინიმუმამდე იქნება დაყვანილი დამიანების, ჯანმრთელობისათვის საფრთხის შექმნის ან სასტიკი მოპყრობის რისკი.

7. წინამდებარე მუხლის მე-ნ-ე პუნქტში მოხსენებული სერთიფიკატები შეიძლება გაცემული იქნას სამეცნიერო ორგანოს რეკომენდაციით, სხვა ეროვნული სამეცნიერო ან, საჭიროების შემთხვევაში, საერთაშორისო სამეცნიერო ორგანოებთან კონსულტაციის შემდეგ, ვადით არაუმეტეს ერთი წლისა ნიმუშების საერთო რაოდენობის მიმართ, რომელიც ექვემდებარება ინგროდუქციას აღნიშნული ვადის განმავლობაში.

## მუხლი V

### III დანართში შეგანილი სახეობათა ნიმუშებით ვაჭრობის რეგულირება.

1. III დანართში შეგანილ სახეობათა ნიმუშებით ნებისმიერი ვაჭრობა ხორციელდება წინამდებარე მუხლის დებულებების შესაბამისად.

2. III დანართში შეგანილი სახეობის ნებისმიერი ნიმუშის ექსპორტისათვის ნებისმიერი სახელმწიფოდან, რომელმაც შეიგანა ეს სახეობა III დანართში, საჭიროა ექსპორტზე ნებართვის წინასწარი გაცემა და წარდგენა. ნებართვა ექსპორტზე გაიცემა მხოლოდ შემდეგი პირობების შესრულებისას:

ა) ექსპორტიორი სახელმწიფოს ადმინისტრაციული ორგანო რწმუნდება, რომ მოცემული ნიმუში არ იყო შეძენილი ამ სახელმწიფოს კანონების დარღვევით, რომლებიც შეეხება ფლორისა და ფაუნის დაცვას;

ბ) ექსპორტიორი სახელმწიფო რწმუნდება, რომ ნებისმიერი ცოცხალი ნიმუში მომზადებული და გაგზავნილი იქნება იმგვარად, რომ მინიმუმამდე იქნას დაყვანილი დამიანების, ჯანმრთელობისათვის საფრთხის შექმნის ან სასტიკი მოპყრობის რისკი.

3. III დანართში შეგანილი სახეობის ნებისმიერი ნიმუშის იმპორტისათვის საჭიროა წარმოშობის შესახებ სერთიფიკატის წინასწარი წარდგენა, გარდა იმ გარემოებისა, რომლის მიმართაც გამოიყენება წინამდებარე მუხლის მე-4 პუნქტი, ხოლო იმ შემთხვევაში თუ მოცემული ნიმუში იმპორტირდება სახელმწიფოდან, რომელსაც აღნიშნული სახეობა შეგანილი აქვს III დანართში, საჭიროა ნებართვა ექსპორტზე.

4. რეექსპორტის შემთხვევაში რეექსპორტიორი სახელმწიფოს ადმინისტრაციული ორგანოების მიერ გაცემული სერთიფიკატი, რომელიც ადასტურებს, რომ მოცემული ნიმუში დაექვემდებარა დამუშავებას ამ სახელმწიფოში, ან იგი რეექსპორტირდება, მიიღება იმპორტიორი სახელმწიფოს მიერ როგორც წინამდებარე კონვენციის დებულებების შესრულების დამამტკიცებელი საბუთი ნიმუშის მიმართ.

## მუხლი VI ნებართვები და სერთიფიკატები

1. ნებართვები და სერთიფიკატები, რომლებიც გაიცემა III, IV და V მუხლების დებულებების შესაბამისად უნდა შეესაბამებოდნენ წინამდებარე მუხლის დებულებებს.
2. ნებართვა ექსპორტზე შეიცავს ინფორმაციას, რომელიც მითითებულია IV დანართში არსებულ ბლანკ-ნიმუშში და შეიძლება გამოყენებული იქნას ექსპორტისათვის მხოლოდ მისი გაცემიდან ექვსი თვის განმავლობაში.
3. თითოეული ნებართვა ამ სერთიფიკატის შეიცავს წინამდებარე კონვენციის დასახელებას, ნებართვის ან სერთიფიკატის გამცემი ადმინისტრაციული ორგანოს დასახელებას, შესაბამის ბეჭედს და ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ მინიჭებულ საკონტროლო ნომერს.
4. ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ გაცემულ ნებართვის ან სერთიფიკატის ყველა ასლზე მკაფიოდ უნდა იყოს მითითებული, რომ ისინი არიან მხოლოდ ასლები და არცერთი ამგვარი ასლი არ შეიძლება გამოყენებული იქნას დედანის ნაცვლად, საბუთზე აღნიშნული შემთხვევის გარდა.
5. ნიმუშის თითოეული პარტიისათვის საჭიროა ცალკე ნებართვა ან სერთიფიკატი.
6. სახელმწიფოს ადმინისტრაციული ორგანო, რომელიც აწარმოებს იმპორტს რომელიმე ნიმუშზე, ანაღებს და ინახავს ნებართვას ექსპორტზე ან სერთიფიკატს რეექსპორტზე და ნებისმიერ შესაბამის ნებართვას ამ ნიმუშის იმპორტზე.
7. საჭიროების შემთხვევაში, ადმინისტრაციულ ორგანოს შეუძლია დაადოს ნიშანი ნებისმიერ ნიმუშს მისი გამოცნობის გასაადვილებლად. ამ მიზნებისათვის „ნიშანი“ წარმოადგენს ნებისმიერ წარუშლელ დაღს, გყვიის ლუქს ან ნიმუშის უცყუარობის დადგენის სხვა შესაფერის საშუალებას, რომელიც შესრულებულია იმგვარად, რომ ყალბი ნიმუშის დადება გარეშე პირთა მიერ უკიდურესად რთული აღმოჩნდეს.

## მუხლი VII ვაჭრობასთან დაკავშირებული გამონაკლისები და სხვა სპეციალური დებულებები

1. III, IV და V მუხლის დებულებებში არ გამოიყენება გერიგორიებზე ნიმუშების გრანზიტიდ გადაგანის, ან მხარეთა გერიგორიებზე მათი გადასროლის დროს ამ შემთხვევაში ვრცელდება საბაჟო კონტროლი.
2. იმ შემთხვევაში, როდესაც ექსპორტიორიდან რეექსპორტიორი სახელმწიფოს ადმინისტრაციული ორგანო დარწმუნდება, რომ ნიმუში შეძენილი იქნა წინამდებარე კონვენციის დებულებების მოცემული ნიმუშის მიმართ გამოყენებამდე, მაშინ III, IV და V მუხლის დებულებანი ამ ნიმუშების მიმართ არ გამოიყენება, თუ ადმინისტრაციული ორგანო გასცემს ამის დამადასტურებელ სერთიფიკატს.
3. III, IV და V მუხლის დებულებანი არ გამოიყენება იმ ნიმუშთა მიმართ, რომლებიც წარმოადგენენ პირად საკუთრებას ან საოჯახო ნივთს, ეს გამონაკლისი არ გამოიყენება:
  - ა) I დანართში შეგანილ სახეობათა ნიმუშების მიმართ თუ ისინი შეგანილი იქნა მფლობელის მიერ იმ სახელმწიფოს გარეთ, რომელშიც ჩვეულებრივ იგი ცხოვრობს და

ეს ნიმუშები იმპორტირდება ამ სახელმწიფოში; ან

ბ) II დანართში შეგანილ სახეობათა ნიმუშების მიმართ; თუ

1) ნიმუშები შექმნილი იყო მფლობელის მიერ არა იმ სახელმწიფოში, რომელშიც ჩვეულებრივ იგი ცხოვრობს, არამედ იმ სახელმწიფოში, სადაც სწარმოებდა ნიმუშის მოპოვება და შეკრება ველური ფაუნისა და ფლორის არეალიდან;

2) მათი იმპორტირება ხდება იმ სახელმწიფოებში, სადაც ჩვეულებრივ ცხოვრობს მფლობელი;

3) სახელმწიფო, სადაც ადგილი ჰქონდა ნიმუშების მოპოვებას ან შეკრებას ველური ფაუნისა და ფლორის არეალიდან, მოითხოვს ექსპორტზე ნებართვის წინასწარ გაცემას ამგვარი ნიმუშის ნებისმიერ ექსპორტამდე. გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ადმინისტრაციული ორგანო რწმუნდება, რომ ნიმუში შექმნილი იყო წინამდებარე კონვენციის დებულებების მათ მიმართ გამოყენებამდე.

4. I დანართში შეგანილი ცხოველთა სახეობების ნიმუშები, რომლებიც გამოყვანილია გყვეობაში კომერციული მიზნებისათვის, ან I დანართში შეგანილ მცენარეთა სახეობანი, რომლებიც ხელოვნურად გამოყვანილია კომერციული მიზნებისათვის, ჩაითვლებიან II დანართში შეგანილ სახეობათა ნიმუშებად.

5. იმ შემთხვევაში თუ ექსპორტიორი სახელმწიფოს ადმინისტრაციული ორგანო რწმუნდება, რომ ცხოველთა სახეობის რომელიმე ნიმუში გამოყვანილი იყო გყვეობაში ან მცენარეთა სახეობის რომელიმე ნიმუში გამოყვანილი იყო ხელოვნურად ან წარმოადგენს ამგვარი მცენარის ან ცხოველის ნაწილს, ან წარმოშობილია მათგან, მაშინ აღნიშნული ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ გაცემული მოწმობა ამის შესახებ მიიღება ნებისმიერი ნებართვის ან სერთიფიკატის ნაცვლად, რაც აუცილებელია III, IV ან V მუხლების დებულებების შესაბამისად.

6. III, IV და V მუხლების დებულებები არ გამოიყენება ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ გაცემული ან დამტკიცებული იარლიყის მქონე ჰერბარიუმების ნიმუშების, სხვა დაკონსერვებული, გამხმარი ან დასპირტული სამუშეუმო ექსპონატების და ცოცხალი მცენარეული მასალის მიმართ, რომლებიც გადაეცათ არაკომერციულ საფუძველზე, საჩუქრად ან გაცვლილია მეცნიერებსა და სამეცნიერო დაწესებულებებს შორის და რომლებიც რეგისტრირებულია მათი სახელმწიფოს ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ.

7. ნებისმიერი სახელმწიფოს ადმინისტრაციულ ორგანოს შეუძლია უარი თქვას III, IV და V მუხლების მოთხოვნებზე და უფლება მისცეს ნებართვის ან სერთიფიკატის გარეშე ნიმუშების გადაადგილებას, რომლებიც ითვლებიან მოძრავი ბიოლოგიური ბალის, ცირკის, სამხეცის, მცენარეთა გამოფენის ან სხვა მოძრავი გამოფენის ნაწილად, იმ პირობებით, რომ:

a) ექსპორტიორი და იმპორტიორი ამგვარ ნიმუშებს დეტალურად აღნუსხავენ ადმინისტრაციულ ორგანოში;

b) ნიმუშები მიეკუთვნებიან წინამდებარე მუხლის მე-2 ან მე-5 პუნქტის ერთ-ერთ კატეგორიას;

გ) ადმინისტრაციული ორგანო რწმუნდება, რომ ნებისმიერი ცოცხალი ნიმუშის გადაყვანა და მოვლა მოხდება იმგვარად, რომ მინიმუმამდე იქნება დაყვანილი დამიანების, ჯანმრთელობისათვის საფრთხის შექმნის ან სასტიკი მოპყრობის რისკი.

## მუხლი VIII

### მხარეთა მიერ მიღებული ზომები

1. მხარეები ღებულობენ შესაბამის ზომებს წინამდებარე კონვენციის ღებულებების გათვალისწინების და კონვენციის ღებულებების დარღვევით ვაჭრობის აკრძალვის უზრუნველსაყოფად. აღნიშნული ზომები ითვალისწინებენ:
  - a) დასჯას ნიმუშებით ვაჭრობისათვის ან ამგვარი ნიმუშების ფლობისათვის ან ორივესათვის ერთდროულად;
  - b) კონფისკაციას ან ამგვარი ნიმუშების დაბრუნებას ექსპორტიორი სახელმწიფოსათვის.
2. გარდა წინამდებარე მუხლის I პუნქტის თანახმად მიღებული ზომებისა, მხარეს შეუძლია, საჭიროების შემთხვევაში, გაითვალისწინოს ნიმუშის კონფისკაციის შედეგად მიღებული ხარჯების მაგერიალური ანაზღაურების ნებისმიერი ხერხი, როდესაც ნიმუშით ვაჭრობა მიმდინარეობს წინამდებარე კონვენციის ღებულებების მიხედვით მიღებულ ზომათა დარღვევით.
3. მხარეები შესაძლებლობისამებრ უზრუნველყოფენ ნიმუშით ვაჭრობისას ფორმალური მხარეების მოგვარებას მინიმალური შეფერხებებით, ამის გაადვილების მიზნით მხარეს შეუძლია განსაზღვროს შემიღვისა და გამოზიდვის პუნქტები, სადაც ნიმუშები წარდგენილი იქნებიან საბაჟო ფორმალობების ჩასატარებლად. გარდა ამისა, გრანზიტის, შენახვისა და გადაზიდვის ნებისმიერ დროს მხარეები უზრუნველყოფენ ყველა ცოცხალი ნიმუშის სათანადო მოვლას, რათა მინიმუმამდე იქნას დაყვანილი დამიანების, ჯანმრთელობისათვის საფრთხის შექმნის ან სასტიკი მოპყრობის რისკი.
4. წინამდებარე მუხლის I პუნქტში მითითებული ზომების შედეგად ცოცხალი ნიმუშების კონფისკაციისას:
  - a) ნიმუში გადადის იმ სახელმწიფოს ადმინისტრაციული ორგანოს ზედამხედველობის, რომელმაც ჩაატარა კონფისკაცია;
  - b) ადმინისტრაციული ორგანო ექსპორტიორთა სახელმწიფოსთან კონსულტაციის შემდეგ უბრუნებს ნიმუშს ამ სახელმწიფოს მათი ხარჯებით, ან გადასცემს მამველ ცენტრს ან სხვა ორგანოს, რომელიც ადმინისტრაციული ორგანოს ამრით ეთანაწყობა წინამდებარე კონვენციის მიზნებს;
  - გ) ადმინისტრაციულმა ორგანომ შეუძლია მიიღოს სამეცნიერო ორგანოს რეკომენდაცია, ან თუ ჩათვლის მიზანშეწონილად, მიიღოს სამდივნოს კონსულტაცია რათა გადაადგილოს წინამდებარე პუნქტის " " ქვეპუნქტის მიხედვით გადაწყვეტილების მიღება, მათ შორის მამველი ცენტრის ან სხვა ადგილის შერჩევა.
5. წინამდებარე მუხლის მე-4 პუნქტში ხსენებული მამველი ცენტრი წარმოადგენს დაწესებულებას, რომელსაც ადმინისტრაციული ორგანო ავალებს ცოცხალი ნიმუშების, კერძოდ კონფისკაცირებული ნიმუშების მოვლას.
6. თოთოეულმა მხარემ უნდა აწარმოოს I, II, და III დანართში შეგანილ სახეობათა ნიმუშების ვაჭრობის ჟურნალი შემდეგი მონაცემებით:
  - a) ექსპორტიორის და იმპორტიორის დასახელება და მისამართები;
  - b) გაცემული ნებართვებისა და სერთიფიკატების რაოდენობა და სახეობა;სახელმწიფოები რომლებთანაც ხორციელდება ასეთი ვაჭრობა; ნიმუშების რიცხვი, რაოდენობა და გიპები I, II და III დანართებში შეგანილი სახეობები დასახელება და საჭიროების შემთხვევაში შესაბამისი ნიმუშის ზომები და სქესი.
7. ყოველმა მხარემ უნდა შეადგინოს პერიოდული ანგარიშები წინამდებარე კონვენციის შესრულების შესახებ და წარუდგინოს სამდივნოს;



- ა) ყოველწლიური ანგარიში, რომელიც შეიცავს წინამდებარე მუხლის მე-6 პუნქტის " " ქვეპუნქტში მითითებულ მონაცემებს;
- ბ) ორწლიანი ანგარიში წინამდებარე კონვენციის დებულებების დაცვის უზრუნველსაყოფად მიღებულ საკანონმდებლო, ადმინისტრაციული და რეგულირების ზომების შესახებ.
8. წინამდებარე მუხლის მე-7 პუნქტში მითითებული მონაცემები იქნება ღია, თუ ეს არ ეწინააღმდეგება შესაბამის მხარეთა კანონებს.

## **მუხლი IX**

### **ადმინისტრაციული და სამეცნიერო ორგანოები**

1. წინამდებარე კონვენციის მიზნებიდან გამომდინარე ყოველი მხარე ნიშნავს:
- ა) ერთ ან რამდენიმე ადმინისტრაციულ ორგანოს, რომელიც უფლებამოსილია გასცეს ნებართვა ან სერთიფიკატი ამ მხარის სახელით;
- ბ) ერთ ან რამდენიმე სამეცნიერო ორგანოს.
2. თითოეული სახელმწიფო სარაგთიფიკაციო სიგელი ან მიღების, დამტკიცების ან მიერთების შესახებ დოკუმენტის შესანახად ჩაბარების დროს, აცყობინებს იმავდროულად ხელისუფლება\_ დეპოზიტარს ადმინისტრაციული ორგანოს დასახლებასა და მისამართს, რომელიც უფლებამოსილია კავშირი დაამყაროს სხვა მხარეებთან და სამდივნოსთან.
3. წინამდებარე მუხლის დებულებებით გათვალისწინებულ დანიშვნების ან უფლებამოსილების ნებისმიერი ცვლილების შემთხვევაში შესაბამისი მხარე აუწყებს ამის შესახებ სამდივნოს სხვა მხარეებისათვის საცნობელად.
4. წინამდებარე მუხლის მე-2 პუნქტში მოხსენებული ადმინისტრაციული ორგანოს მეორე მხარის სამდივნოს ან ადმინისტრაციული ორგანოს თხოვნითგზავნის შგამპების, ბეჭდების ან სხვა საშუალებების ანაბეჭდებს, რომლებიც გამოიყენება ნებართვის ან სერთიფიკატის უცყუარობის დასადასტურებლად.

## **მუხლი X**

### **ვაჭრობა სახელმწიფოებთან, რომლებიც არ არიან კონვენციის მონაწილენი**

სახელმწიფოში ექსპორტის, რექსპორტის ან სახელმწიფოებთან იმპორტის შემთხვევაში, თუ იგი არ არის წინამდებარე კონვენციის მონაწილე, ამ სახელმწიფოს კომპეტენტური ხელისუფლების მიერ გაცემული ანალოგიური დოკუმენტაცია, რომელიც ძირითადად სეესაბამება წინამდებარე კონვენციის მოთხოვნებს ნებართვებისა და სერთიფიკატების შესახებ, შეიძლება მიღებულ იქნას ნებისმიერი მხარის მიერ ამგვარი ნებართვების და სერთიფიკატების ნაცვლად.

## **მუხლი XI**

### **მხარეთა კონფერენცია**

1. სამდივნო იწვევს მხარეთა კონფერენციის სესიას წინამდებარე კონვენციის ძალაში შესვლიდან არა უმეტეს ორი წლის შემდეგ.

- II. შემდგომში სამდივნო იწვევს მორიგ სესიებს ორ წელიწადში ერთხელ მაინც, თუ კონფერენცია არ მიიღებს სხვა გადაწყვეტილებას და საგანგებო სესიებს ნებისმიერ დროს მხარეთა არანაკებ ერთი მესამედის წერილობითი თოვნის მიღების შემთხვევაში.
- III. როგორც მორიგ, ასევე საგანგებო სესიებზე მხარეები განიხილავენ წინამდებარე კონვენციის შესრულების მიმდინარეობას და უფლება აქვთ:
  - a) მიიღონ ისეთი ზომები, რომლებიც საჭირო იქნება სამდივნოსათვის მის მოვალეობათა შესრულების უზრუნველსაყოფად.
  - b) განიხილონ და მიიღონ შესწორებები I და II დანარტების მიმართ XV მუხლის შესაბამისად.
  - გ) განიხილონ I, II და III დანართში შეგანილ სახეობათა აღდგენისა და დაცვისათვის განხორციელებულ ღონისძიებათა შედეგები.
  - დ) მიიღონ და განიხილონ სამდივნოს ან ნებისმიერი მხარის მიერ წარმოდგენილი ნებისმიერი მოხსენებები;
  - e) საჭიროების შემთხვევაში წარმოადგინონ რეკომენდაციები წინამდებარე კონვენციის ეფექტიანობის ასამაღლებლად.
4. ყოველ მორიგ სესიაზე მხარეებს შეუძლიათ განსაზღვრონ შემდეგი მორიგი სესიის დრო და ადგილი, რომელიც ჩატარდება წინამდებარე მუხლის მე-2 პუნქტის დებულებათა შესაბამისად.
5. ნებისმიერ სესიაზე მხარეებს შეუძლიათ განსაზღვრონ და მიიღონ სესიის პროცედურის წესები.
6. გაერთიანებული ერების ორგანიზაციას, მისი სპეციალიზირებული დაწესებულებების, ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტოს და ნებისმიერ სახელმწიფოს, რომლებიც არ არიან წინამდებარე კონვენციის მონაწილენი, შეუძლიათ კონვენციის სესიებზე წარადგინონ დამკვირვებლები, რომელთაც ექნებათ განხილვაში მონაწილეობის ნება ხმის უფლების გარეშე.
7. ქვემომდევნო კატეგორიებს მიკუთვნილი ორგანიზაციები ან დაწესებულებები, რომლებიც ტექნიკურად კომპეტენტურნი არიან ველური ფაუნისა და ფლორის დაცვისა და რაციონალურად მართვის სფეროში, დაიშვებიან კონფერენციის სესიებზე დამკვირვებლებად მათ მიერ სამდივნოში წარმოდგენილი თხოვნის თანახმად, თუ დამსწრე მხარეც ირგი მესამედი მაინც არ იქნება წინააღმდეგი:
  - ა) საერთაშორისო დაწესებულებები, ორგანოები, სამთავრობო ან არასამთავრობო და ეროვნული სამგავრობო დაწესებულებები ან ორგანოები;
  - ბ) ეროვნული არასამთავრობო დაწესებულებებიან ორგანოები დამტკიცებულნი ამ მიზნით იმ სახელმწიფოს მიერ, რომელშიც ისინი იმყოფებიან. სესიებზე ამ დამკვირვებლებს ექნებათ განხილვაში მონაწილეობის ნება ხმის უფლების გარეშე.

## მუხლი XII სამდივნო

1. წინამდებარე კონვენციის ძალაში შესვლისას გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გარემოს დაცვის პროგრამის აღმასრულებელი დირექტორი უზრუნველყოფს სამდინნოს ორგანიზებას. საჭიროების შემთხვევაში მას შეუძლია დახმარებისათვის მიმართოს შესაბამის სამთავრობათაშორისო ან არასამთავრობო საერთაშორისო ან ეროვნულ ორგანოებს და დაწესებულებებს, რომლებიც ტექნიკურად კომპეტენტურნი არიან

ველური ფაუნისა და ფლორის დაცვისა და რაციონალურად მართვის სფეროში.

2. სამდივნოს ფუნქციას წარმოადგენს:

- a) მხარეების კონფერენციების სესიების ორგანიზება და მომსახურება;
- b) წინამდებარე კონვენციის XV და XVI მუხლების დებულებების შესაბამისად მასზე დაკისრებულ ფუნქციათა შესრულება;
- g) სამეცნიერო და ტექნიკური გამოკვლევების ჩატარება მხარეების კონფერენციის მიერ დამტკიცებული პროგრამების შესაბამისად, რომლებიც ხელს შეუწყობენ კონვენციის შესრულებას სტანდარტების მიხედვით ცოცხალი ნიმუშების სათანადო მომზადებასა და გადაყვანასთან და ნიმუშების უცყუარობის დადგენის მეთოდებთან დაკავშირებული კვლევების ჩათვლით.
- დ) მხარეთა მოხსენებების განხილვა და მხარეებისათვის მოთხოვნების გაგზავნა მოხსენებების მიხედვით ისეთი დამატებითი ინფორმაციის შესახებ, რომელსაც სამდივნო საჭიროდ თვლის წინამდებარე კონვენციის შესრულების უზრუნველსაყოფად;
- ე) მხარეთა ყურადღების მოპყრობა ნებისმიერი საკითხის მიმართ, რომელიც დაკავშირებულია წინამდებარე კონვენციის მიზნებთან;
- ვ) I, II და III დანართების მიმდინარე გამოცემების პერიოდული პუბლიკაცია და მხარეებისათვის მათი დაგზავნა სხვა მონაცემებთან ერთად, რომლებიც აადვილებენ ამ დანართებში შეტანილ სახეობათა ნიმუშების უცყუარობის დადგენას;
- ზ) მხარეების ყოველწლიური ანგარიშების მომზადება თავიანთი საქმიანობისა და წინამდებარე კონვენციის ცხოვრებაში გატარების შესახებ, აგრეთვე სხვა მოხსენებების მომზადება, რომლებიც შესაძლოა მოითხოვონ მხარეთა კონფერენციის სესიებზე;
- თ) რეკომენდაციების შემუშავება წინამდებარე კონვენციის მიზნებისა და დებულებების განსახორციელებლად, მათ შორის სამეცნიერო ან ტექნიკური ხასიათის ინფორმაციის გაცვლის შესახებ;
- ი) ნებისმიერი სხვა ფუნქციის განხორციელება, რომლებიც შესაძლოა დაავალონ მას მხარეებმა.

### მუხლი XIII

#### საერთაშორისო ხასიათის ზომები

1. როდესაც სამდივნო, მიღებული ინფორმაციის საფუძველზე თვლის, რომ I ან II დანართში შეტანილ რომელიმე სახეობაზე უარყოფითად მოქმედებს ამგვარ სახეობათა ნიმუშებით ვაჭრობა ან წინამდებარე კონვენციის დებულებები არაეფექტურად გარდება ცხოვრებაში, იგი უგზავნის ამ ინფორმაციას დაინტერესებული მხარის ან მხარეთა უფლებამოსილ ადმინისტრაციულ ორგანოს.
2. როდესაც რომელიმე მხარე ღებულობს წინამდებარე მუხლის პირველ პუნქტში მოხსენებულ ინფორმაციას, იგი უმოკლეს ვადაში აცნობებს სამდივნოს ამ საკითხთან დაკავშირებული ნებისმიერი ფაქტის შესახებ იმდენად, რამდენადაც ეს ნებადართულია მისი კანონებით და საჭიროების შემთხვევაში სთავაზობს ზომებს მდგომარეობის გამოსასწორებლად. როდესაც მხარე საჭიროდ თვლის ჩაატაროს გამოძიება, ასეთი გამოძიება შესაძლოა ჩატარდეს აღნიშნული მხარის სპეციალურად უფლებამოსილ ერთი ან რამოდენიმე პირის მიერ.
3. მხარის მიერ წარმოდგენილი ინფორმაცია ან წინამდებარე მუხლის მე-2 პუნქტში მოხსენიებული გამოძიების შედეგები განიხილება მხარეთა მომდევნო კონფერენციაზე, რომელსაც შეუძლია მიიღოს ნებისმიერი რეკომენდაცია და

რომელსაც იგი მართებულად ჩათვლის.

**მუხლი XIV**  
**შიდა კანონმდებლობასა და საერთაშორისო**  
**კონვენციაზე ზემოქმედება**

1. წინამდებარე კონვენციის დებულებანი არ ზღუდავენ მხარეთა უფლებას მიიღონ:
  - a) უფრო მკაცრი შიდა ზომები I, II და III დანართებში შეგანილ სახეობათა ნიმუშებით ვაჭრობის, მოპოვების, მფლობელობის ან გადაგანის პირობების მიმართ, ან მისი სრული აკრძალვის ზომები;
  - b) იმ სახეობათა ვაჭრობის, მოპოვების, მფლობელობის ან გადაგანის შემზღუდავი ან ამკრძალავი შიდა ზომები, რომლებიც არ შედიან I, II და III დანართებში;
2. წინამდებარე კონვენციის დებულებანი არ ზღუდავენ ნიმუშებით ვაჭრობის, მათი მოპოვების, მფლობელობის ან გადაგანის სხვა ასპექტების შესახებ მხარეთა სხვა შიდა ზომებისა და ვალდებულებების დებულებებს, რომლებიც მიღებულია ნებისმიერი ხელშეკრულების, კონვენციის ან საერთაშორისო შეთანხმების შესაბამისად და მოქმედებენ ან შემდგომში შევლენ ძალაში რომელიმე მხარისათვის, მათ შორის ცხოველებისა და მცენარეების საბაჟო კანონმდებლობის, ჯანდაცვისა და კარანტინის სფეროში გაგარებულ ნებისმიერ ზომებს.
3. წინამდებარე კონვენციის დებულებანი არ ზღუდავენ ნებისმიერი მოლაპარაკებიდან, კონვენციიდან ან საერთაშორისო შეთანხმებიდან გამომდინარე დებულებებსა და ვალდებულებებს, რომლებიც მიღებულია ან შეიძლება მიღებული იქნას სახელმწიფოებს შორის, რომლებიც ამყარებენ კავშირს ან დებენ რეგიონალურ სავაჭრო შეთანხმებას, რომლითაც დგინდება ან შენარჩუნდება საერთაშორისო საგარეო საბაჟო კონტროლი და უქმდება საბაჟო კონტროლი ამგვარ ხელშეკრულების მინაწილეთა შორის იმდენად, რამდენადაც ეს შეეხება ასეთი კავშირის ან შეთანხმების მონაწილე სახელმწიფოებს შორის ვაჭრობას.
4. თუ წინამდებარე კონვენციის მონაწილე სახელმწიფო იმავდროულად წარმოადგენს რომელიმე სხვა ხელშეკრულების, კონვენციის ან საერთაშორისო შეთანხმების მონაწილეს, რომელიც უკვე მოქმედებს წინამდებარე კონვენციის ძალაში შესვლის მომენტში და მისი დებულებები ითვალისწინებს II დანართში შეგანილ ზღვის სახეობათა დაცვას, იგი თავისუფლდება წინამდებარე კონვენციის ვალდებულებებისაგან, რომლებიც შეეხება II დანართში შეგანილი სახეობათა ნიმუშებით ვაჭრობას, და რომლებიც მოიპოვება ამ სახელმწიფოში რეგისტრირებული გემებით სხვა ასეთი ხელშეკრულების, კონვენციის ან საერთაშორისო შეთანხმების დებულების შესაბამისად.
5. წინამდებარე მუხლის მე-4 პუნქტის შესაბამისად მოპოვებულ ნიმუშის ექსპორტისათვის III, IV და V მუხლების დებულებებისაგან დამოუკიდებლად საჭიროა მხოლოდ ინტროდუქციის მწარმოებელი სახელმწიფოს ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ გაცემული სერთიფიკატი, რომელიც ადასტურებს, რომ მოცემული ნიმუში მოპოვებული იყო ამგვარი სხვა ხელშეკრულების, კონვენციის ან საერთაშორისო შეთანხმების დებულებების შესაბამისად.
6. წინამდებარე კონვენცია მარალს არ აყენებს გაერთიანებული ერების

ორგანიზაციის კონფერენციის სამღვაო სამართლის კოდიფიკაციასა და განვითარებას, რომელიც მოევეულია გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალური ასსამბლეის 27500(XXV) რეზოლუციის შესაბამისად, აგრეთვე ნებისმიერი სახელმწიფოს ეხლანდელ თუ მომავალ უფლებრივ განცხადებებსა და სამართლებრივ პოზიციებს სამღვაო სამართლის საკითხებზე, აგრეთვე სანაპირო სახელმწიფოს დროშის სახელმწიფოების იურისდიქციის ფარგლებსა და ხასიათის მიმართ.

## **მუხლი XV** **შესწორებანი I და II დანართის მიმართ**

1. მხარეების კონფერენციის სესიებზე I და II დანართებთან დაკავშირებული შესწორებების მიმართ გამოიყენება შემდეგი დებულებანი:

ა) ნებისმიერ მხარეს შეუძლია წარმოადგინოს შესწორება I და II დანართების მიმართ მომდევნო სესიაზე განსახილველად. წარმოდგენილი შესწორებების გეჟსტი ეგზავნება სამდივნოს სესიის დაწყებამდე 150 დღით ადრე მაინც. სამდივნო კონსულტაციას იღებს სხვა მხარეებიდან და დაინტერესებულ ორგანოებიდან შესწორებების შესახებ წინამდებარე მუხლის მე-2 „ „ და „ „ ქვეპუნქტების დებულებათა შესაბამისად და აცნობებს პასუხს ყველა მხარეს არაუგვიანეს 30 დღისა სესიის დაწყებამდე.

ბ) შესწორებები მიიღება კენჭისყრის დამსწრე და მონაწილე მხარეების ორი მესამედის ხმათა უმრავლესობით. ამ მიზნებისათვის " კენჭისყრის დამსწრე და მონაწილე მხარეები" ნიშნავს დამსწრე მხარეებს, რომლებიც კენჭს უყრიან "მომხრესა" და "წინააღმდეგს". მხარეები, რომლებმაც თავი შეიკავეს არ შედიან შესწორების მისაღებად აუცილებელ ორ მესამედში.

გ) სესიაზე მიღებული შესწორებები ძალაში შედიან ყველა მხარისათვის სესიის ჩატარებიდან 90 დღის შემდეგ, მათ გარდა, რომლებიც მოამზადებენ დამატებით შენიშვნას წინამდებარე მუხლის მე-3 პუნქტის თანახმად.

2. მხარეთა კონფერენციის სესიებს შორის პერიოდმა I და II დანართებთან დაკავშირებული შესწორებების მიმართ გამოიყენება შემდეგი დებულებანი:

ა) ნებისმიერ მხარეს შეუძლია განსახილველად წარმოადგინოს შესწორება I ან II დანართის მიმართ სესიებს შორის პერიოდში წინამდებარე პუნქტში დადგენილი მიმოწერის პროცედურის საშუალებით.

ბ) სამდივნო მღვის სახეობებთან დაკავშირებით წარმოდგენილი შესწორების გეჟსტს მიღებისთანავე უგზავნის მხარეებს, იგი აგრეთვე კონსულტაციას იღებს სამთავრობოთაშორისო ორგანოებიდან, რომელთაც ამ სახეობებთან დაკავშირებით მინიჭებული აქვთ გარკვეული ფუნქცია, კერძოდ, სამეცნიერო მონაცემების მიღების მიზნით და ორგანოების მიერ გარემოს დაცვის ნებისმიერი ზომების კოორდინაციის უზრუნველსაყოფად. სამდივნო რაც შეიძლება სწრაფად აცნობებს მხარეებს ამ ორგანოების აზრს და მათგან მიღებულ მონაცემებს, აგრეთვე თავის დასკვნებს დარეკომენდაციებს.

გ) სამდივნო, არასამღვაო სახეობებთან დაკავშირებით წარმოდგენილ შესწორების გეჟსტს მიღებისთანავე უგზავნის მხარეებს და შეძლებისდაგვარად უმოკლეს ვადაში წარმოადგენს თავის რეკომენდაციებს.

- დ) ნებისმიერ მხარეს შეუძლია სამდივნოს მიერ მხარეებისათვის რეკომენდაციების წარდგენის მომენტიდან 60 დღის განმავლობაში, როგორც ეს წინამდებარე პუნქტის „ „ ან „ „ ქვეპუნქტებშია მითითებული, წარუდგინოს სამდივნოს შემოთავაზებული შესწორების ნებისმიერი კომენტარი, სამეცნიერო მონაცემების და ინფორმაციის ჩათვლით, რომელიც ამ საკითხებს შეეხება;
- ე) სამდივნო უგზავნის მხარეებს მიღებულ პასუხებს და აგრეთვე თავის რეკომენდაციებს შეძლებისდაგვარად მოკლე დროში;
- ვ) თუ სამდივნო მხარეებისათვის პასუხის და რეკომენდაციების გაგზავნის მომენტიდან 30 დღის განმავლობაში არ მიიღებს საწინააღმდეგო აზრს წარმოდგენილ შესწორებაზე, წინამდებარე პუნქტის „ „ ქვეპუნქტის დებულებების თანახმად, მაშინ შესწორება ძალაში შევა ყველა მხარესათვის 90 დღის შემდეგ, იმათ გარდა, რომლებიც შეიტანენ დამატებით შენიშვნას წინამდებარე მუხლის მე-3 პუნქტის შესაბამისად;
- ზ) თუ სამდივნო რომელიმე მხარისაგან მიიღებს საწინააღმდეგო აზრს, წარმოდგენილი შესწორება დგება კენჭისყრაზე მიმოწერის მეშვეობით წინამდებარე პუნქტის „ „ „ „ და „ „ ქვეპუნქტების დებულებების თანახმად;
- ტ) სამდივნო აცხობინებს მხარეებს საწინააღმდეგო აზრის შესახებ;
- ი) თუ სამდივნო არ მიიღებს ხმებს – „მომხრე“, „წინააღმდეგი“, „თავი შეიკავა“ – მხარეთა რაოდენობის ნახევრიდან მაინც შეგყობინების მომენტიდან 60 დღის განმავლობაში, როგორც მითითებულია წინამდებარე პუნქტის „ „ ქვეპუნქტში, წარმოდგენილი შესწორება გადაეცემა კონვენციის შემდგომ სესიას განსახილველად;
- კ) თუ მიღებულია ხმები მხარეთა ნახევრისაგან, მაშინ შესწორება მიიღება მხარეების ორი მესამედის უმრავლესობით, „მომხრე“ და „წინააღმდეგი“ კენჭისყრისას;
- ლ) სამდივნო აცნობებს ყველა მხარეს კენჭისყრის შედეგების შესახებ;
- მ) თუ წარმოდგენილი შესწორება მიიღება, იგი ძალაში შედის სამდივნოს მიერ ყველა პირისათვის მისი მიღების შესახებ შეგყობინების მომენტიდან 90 დღის შემდეგ, იმათ გარდა, რომლებმაც მიიღეს დამატებითი შენიშვნა წინამდებარე მუხლის მე-3 პუნქტის შესაბამისად.
3. 90 დღის განმავლობაში, რომელიც გათვალისწინებულია წინამდებარე მუხლის პირველი პუნქტის „ „ ქვეპუნქტში ან მე-2 პუნქტის „ „ ქვეპუნქტში, ნებისმიერ მხარეს შეუძლია მთავრობა-დეპოზიტარის წერილობითი შეგყობინების გზით მიიღოს დამატებითი შენიშვნა ამ შესწორებასთან დაკავშირებით. ვიდრე დამატებითი შენიშვნა არ იქნება მოხსნილი, მისი მიმღები მხარე ითვლება სახელმწიფოდ, რომელიც არ მონაწილეობს კონვენციაში მოცემული სახეობით ვაჭრობასთან მიმართებაში.

## მუხლი XVI

### III დანართი და შესწორებები მის მიმართ

1. თითოეულ მხარეს შეუძლია ნებისმიერ დროს წარუდგინოს სამდივნოს სახეობათა ნუსხა, როდესაც მისი განსაზღვრით საჭიროებს რეგულირებას მათი იურისდიქციის ფარგლებში იმ მიზნით, რომელიც მითითებულია II მუხლის მე-3 პუნქტში. III დანართი შეიცავს მხარეთა დასახელებებს, რომლებმაც წარმოადგინეს ამ დანართში შეგანილი სახეობანი, სამეცნიერო სახელწოდება ამგვარად

წარმოდგენილ სახეობათა, ცხოველთა ან მცენარეთა ნებისმიერი ნაწილების ან დერივატების, რომლებიც მითითებულია ან სახეობებთან დაკავშირებით | მუხლის „ „ პუნქტის მიზნებისათვის.

2. წინამდებარე პუნქტის დებულებების შესაბამისად წარმოდგენილი ყოველი ნუსხა ეგზავნება იმ მხარეებს სამდივნოს მიერ მიღებიდან შეძლებისდაგვარად მოკლე დროში. ნუსხა ძალაში შედის როგორც III დანართის ნაწილი, გაგზავნის მომენტიდან 90 დღის შემდეგ. მხარეს ნუსხის მიღების შემდეგ ნებისმიერ დროს მთავრობა-დეპოზიტარის წრილობითი შეტყობინებით შეუძლია მიიღოს დამატებითი შენიშვნა ნებისმიერი სახეობის, ნაწილების ან დერივატების მიმართ, და ვიდრე დამატებითი შენიშვნა არ იქნება მოხსნილი, მისი მიმღები მხარე ითვლება სახელმწიფოდ, რომელიც არ მონაწილეობს წინამდებარე კონვენციაში აღნიშნული სახეობით, მისი შესაბამისი ნაწილით ან დერივატით ვაჭრობასთან მიმართებაში.
3. მხარე, რომელიც წარმოადგენს რომელიმე სახეობას III დანართში შესაგანადად, შეუძლია ამოიღოს იგი ნებისმიერ დროს სამდივნოს შეტყობინების გზით, რომელიც აცნობებს ამის შესახებ ყველა მხარეს. იგი შედის ძალაში შეტყობინების მომენტიდან 30 დღის შემდეგ.
4. ნებისმიერი მხარე, რომელიც წარმოადგენს ნუსხას წინამდებარე მუხლის პირველი პუნქტის დებულებების შესაბამისად, უგზავნის სამდივნოს ყველა შიდა კანონებისა და წესების ასლებს, რომელიც გამოიყენება ასეთი სახეობების დასაცავად, აგრეთვე ნებისმიერ განმარტებებს, რომლებსაც მხარე საჭიროდ ჩათვლის, ან რომლებიც შეიძლება მოითხოვოს სამდივნომ.

ვიდრე მოცემული სახეობა შეგანილია III დანართში, მხარე წარადგენს ნებისმიერ შესწორებებს ასეთი კანონებისა და წესების მიმართ, აგრეთვე ნებისმიერ ახალ განმარტებებს მათი მიღებისთანავე.

## მუხლი XVII

### შესწორებები კონვენციის გექსტის მიმართ

1. მხარეების კონფერენციის საგანგებო სესია მოიწვევა სამდივნოს მიერ მხარეების სულ მცირე ერთი მესამედის წერილობითი მოთხოვნით წინამდებარე კონვენციის მიმართ შენიშვნების განსახილველად და მისაღებად. ასეთი შენიშვნები მიიღება დამსწრე და მონაწილე მხარეების ორი მესამედის უმრავლესობით. ამ მიზნით კენჭისყრის „დამსწრე“ და „მონაწილე“ მხარეები ნიშნავს მხარეებს, რომლებიც ესწრებიან ან კენჭს უყრიან „მომხრეს“ ან „წინააღმდეგ“-ს. მხარეები, რომლებმაც თავი შეიკავეს, არ ჩაითვლებიან ორ მესამედში, რომელიც საჭიროა შესწორებების მისაღებად.
2. სამდივნო აცნობებს ყველა მხარეს ნებისმიერი წარმოდგენილი შესწორების გექსტს სესიის დაწყებამდე 90 დღით ადრე მაინც.
3. შესწორება ძალაში შედის მისი მხარდამჭერი მხარეებისათვის 60 დღის შემდეგ, მას მერე, რაც მხარეების ორი მესამედი მთავრობა-დეპოზიტარს ჩააბარებს შესანახად დოკუმენტის შესწორების მიღების თაობაზე. შემდეგ შესწორება ძალაში შედის ნებისმიერი სხვა მხარისათვის 60 დღის შემდეგ. მას მერე, რაც ეს მხარე ჩააბარებს შესანახად თავის დოკუმენტს ამ შესწორების მიღების თაობაზე.

## **მუხლი XVIII დავის გადაწყვეტა**

1. ნებისმიერ დავა, წარმოშობილი ორ ან უფრო მეტ მხარეს შორის წინამდებარე კონვენციის დებულებების განმარტების ან გამოყენების მიმართ, გადაწყდება დავაში მონაწილე მხარეებს შორის მოლაპარაკების გზით.
2. თუ დავის გადაწყვეტა ვერ მოხერხდა წინამდებარე მუხლის I პუნქტის შესაბამისად, მხარეებს შეუძლიათ ურთიერთშეთანხმების საფუძველზე სადაო საკითხი გადასცენ არბიტრაჟს, კერძოდ ჰააგაში გრეგეის სასამართლოს მუდმივ პალატას. საარბიტრაჟო გადაწყვეტილება სავალდებულოა მხარეებისათვის, რომლებმაც სადაო საკითხი არბიტრაჟს გადასცეს.

## **მუხლი XIX ხელმოწერა**

წინამდებარე კონვენცია ღიაა ხელმოსაწერად ვაშინგტონში 1973 წლის 30 აპრილამდე და შემდგომში ბერნში 1974 წლის 31 დეკემბრამდე.

## **მუხლი XX რატიფიკაცია, მიღება და დამტკიცება**

წინამდებარე კონვენცია ექვემდებარება რატიფიცირებას, მიღებას და დამტკიცებას. სარატიფიკაციო სიგელი მიღების ან დამტკიცების შესახებ დოკუმენტები შესანახად ბარდება შვეიცარიის კონფედერაციის მთავრობას, რომელიც წარმოადგენს მთავრობა-დეპოზიტარს.

## **მუხლი XXI მიერთება**

წინამდებარე კონვენცია ღიაა მისაერთებლად განუსაზღვრელი დროის განმავლობაში. დოკუმენტები მიერთების შესახებ ბარდება შესანახად მთავრობა-დეპოზიტარს.

## **მუხლი XXII ძალაში შესვლა**

1. წინამდებარე კონვენცია ძალაში შედის მთავრობა-დეპოზიტარის მე-10 სარატიფიკაციო სიგელის მიღების დამტკიცების ან მიერთების შესახებ დოკუმენტის შესანახად ჩაბარებიდან 90 დღის შემდეგ.
2. ყოველი სახელმწიფოსათვის, რომელიც რატიფიკაციას უგარებს, იღებს, ამტკიცებს წინამდებარე კონვენციას, ან უერთდება მას მე-10 სარატიფიკაციო სიგელის მიღების, დამტკიცების ან მიერთების შესახებ დოკუმენტის შესანახად ჩაბარების შემდეგ, წინამდებარე კონვენცია ძალაში შედის ასეთი სახელმწიფოს მიერ თავისი სარატიფიკაციო სიგელის ან მიღების, დამტკიცების ან მიერთების შესახებ



ლოკუმენტის შესანახად ჩაბარებიდან 90 დღის შემდეგ.

### **მუხლი XXIII დამატებითი შენიშვნა**

1. წინამდებარე კონვენციის დებულებანი არ ექვემდებარებიან ზოგად დამატებით შენიშვნებს. კონკრეტული დამატებითი შენიშვნები შეიძლება გადაწყდეს წინამდებარე მუხლის დებულებების შესაბამისად.
2. ნებისმიერ სახელმწიფოს თავის სარაგიფიკაციო სიგელის ან მიღების, დამტკიცების ან მიერთების შესახებ ლოკუმენტის შესანახად ჩაბარებისას შეუძლია გააკეთოს კონკრეტული დამატებითი შენიშვნა:
  - a) I, II და III დანართში შეტანილი ნებისმიერი სახეობათა მიმართ;
  - b) III დანართში შეტანილ სახეობასთან დაკავშირებით მითითებული ნებისმიერი ნაწილების ან დერივატების მიმართ;
3. ვიდრე მხარე არ მოხსნის წინამდებარე მუხლის დებულებების შესაბამისად გაკეთებულ დამატებით შენიშვნას, იგი ითვლება სახელმწიფოდ, რომელიც არ მონაწილეობს კონვენციაში იმ სახეობებით ან ნაწილებით ან დერივატებით ვაჭრობის მიმართ, რომლებიც მითითებულია დამატებით შენიშვნებში.

### **მუხლი XXIV დენონსაცია**

ნებისმიერ მხარეს შეუძლია მოახდინოს წინამდებარე კონვენციის დენონსირება ნებისმიერ დროს. მთავრობა\_დეპოზიტარის წერილობითი შეტყობინების გზით დენონსაცია ძალაში შედის მთავრობა\_დეპოზიტარის შეტყობინების მიღებიდან 12 თვის შემდეგ.

### **მუხლი XXV დეპოზიტარები**

1. წინამდებარე კონვენციის დედანი, რომლის ტექსტები რუსულ, ინგლისურ, ესპანურ, ჩინურ და ფრანგულ ენებზე იდენტურნი არიან, შესანახად ბარდება მთავრობა\_დეპოზიტარს, რომელიც უგზავნის დამოწმებულ ასლებს კონვენციის ხელისმომწერ ყველა სახელმწიფოს ან სახელმწიფოებს, რომლებმაც წარმოადგინეს ლოკუმენტები მასთან მისაერთებლად.
2. მთავრობა\_დეპოზიტარი აცნობებს ყველა ხელისმომწერ ან მიერთებულ სახელმწიფოს და სამდივნოს ხელისმომწერის, სარაგიფიკაციო სიგელის და მიღების დამტკიცების ან მიერთების შესახებ ლოკუმენტის ჩაბარების, წინამდებარე კონვენციის, მის მიმართ შესწორებების ძალაში შესვლის, დამატებითი შენიშვნების შეტანის ან ამოღების ან დენონსაციის თაობაზე.
3. წინამდებარე კონვენციის ძალაში შესვლისთანავე, მისი დამტკიცებული ასლი ეგზავნება მთავრობა\_დეპოზიტარის მიერ გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის სამდივნოს რეგისტრაციისა და გამოქვეყნების მიზნით, გაერთიანებული ერების

ორგანიზაციის წესდების 102 მუხლის შესაბამისად.

რის დასტურადაც სათანადოდ უფლებამოსილმა ხელისმომწერმა წარმომადგენლებმა ხელი მოაწერეს წინამდებარე კონვენციას.

აღსრულდა, ვაშინგტონში ათას ცხრაას სამოცდაცამეტი წლის სამ მარგს.